

Utbildningsplan för Introduktionsprogrammen

Syftet med Introduktionsprogrammen är att ge obehöriga elever en möjlighet att söka till ett nationellt program, en annan utbildning eller möjlighet att få ett arbete. Huvudregeln är att inga behöriga elever ska gå ett Introduktionsprogram.

Introduktionsprogrammen (IM) ska, enligt skollagen 2010:800, ha en plan för utbildningen som ska fastställas av huvudmannen. Planen innehåller en generell del som gäller för samtliga introduktionsprogram och specifika delar för varje introduktionsprogram, vilka är:

- Individuellt alternativ (IMA)
- Programinriktat val (IMV)
- Språkintröduktion (IMS)
- Yrkesintröduktion (IMY)

Utbildningsplanerna grundar sig på följande bestämmelser:

- Skollagen (2010:800)
  - *Utbildning på intröduktionsprogram, 17 kap*
- Gymnasieförordningen (2010:2039):
  - *Intröduktionsprogrammets innehåll, 6 kap*
  - *Betyg, gymnasieexamen och prövning, 8 kap*

En elev som har påbörjat ett intröduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen hos huvudmannen enligt den utbildningsplan som gällde när utbildningen inleddes och den individuella studieplanen, eller på ett annat intröduktionsprogram enligt huvudmannens utbildningsplan och en ny individuell studieplan.

Hemkommunen har en skyldighet att erbjuda utbildning på intröduktionsprogram till de ungdomar som avslutat sin grundskoleutbildning och som saknar behörighet till yrkesprogram. Ungdomar har rätt att påbörja sin gymnasieutbildning under tiden till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. Ungdomar som inte har uppehållstillstånd ska dock ha påbörjat sin utbildning innan de fyller 18 år.

Umeå kommun anordnar Individuellt alternativ, Programinriktat val, Språkintröduktion och Yrkesintröduktion i egen regi.

Utbildningens syfte

Målet är att varje elev vid avslutande av utbildningen ska ha förutsättningarna att gå vidare till arbetsmarknaden eller till annan utbildning i form av nationella program, annat intröduktionsprogram, kommunal vuxenutbildning eller folkhögskola. När en elev på ett intröduktionsprogram har nått målen för utbildningen enligt sin individuella studieplan ska rektor utfärda ett gymnasieintyg som visar vilken

utbildning eleven har fått. Intyget ska innehålla uppgifter om utbildningens mål, samtliga betyg som eleven har fått, andra insatser som har ingått i den individuella studieplanen och, när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen har inriktats mot.

Utbildningens omfattning

Utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till minst 23 timmars undervisning i veckan i genomsnitt. Utbildningen får dock minskas för en elev som begär det, om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Utbildningens längd

Utbildningens längd är beroende av elevens individuella förutsättningar och mål, vilket i sin tur innebär att eleverna går olika lång tid på programmet. Längden på respektive elevs utbildning regleras i elevens individuella plan. Utbildningstiden varierar vanligtvis mellan 1–3 år.

Plan för utbildning på Individuellt alternativ (IMA)

Behörighet

Individuellt alternativ står öppet för ungdomar som slutfört grundskolan men inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Om huvudmannen för utbildningen finner att det finns synnerliga skäl, får ungdomar som uppfyller behörighetskraven för ett yrkesprogram tas emot på individuellt alternativ.

Utbildningens syfte

Att eleven ska gå vidare till nationellt program, annat introduktionsprogram, annan fortsatt utbildning eller till arbetsmarknaden. För varje elev upprättas en individuell studieplan. Den upprättas tillsammans med studie- och yrkesvägledaren på programmet med syfte att varje elev ska utveckla självkännet och förmåga till studieplanering så att eleven kan ta ställning till sin fortsatta studie- och yrkesinriktning.

Före utbildningsstart

Studie- och yrkesvägledarna på grundskolan, socialsekreterare eller det kommunala uppföljningsansvaret tar kontakt med IMA:s studie- och yrkesvägledare som träffar elever och vårdnadshavare innan utbildningens start för att inleda samtalet om elevens mål med utbildningen. Rutiner för övergångar från tidigare skolor finns. I dessa rutiner efterfrågas information om tidigare bedömningar av elevens kunskapsutveckling samt övrig information av betydelse för vidare planering av elevens utbildning. Sekretessbelagda uppgifter hanteras enligt interna rutiner.

Struktur och upplägg

Det individuella alternativet har löpande intag och innebär att eleven tillsammans med vårdnadshavare efter ett inledande samtal träffar mentor för att studieplanera utifrån de mål eleven satt upp. Elever som blir antagna direkt vid höstterminens start får en kallelse hemskickad i juni med en tid för individuell studieplanering tillsammans med sin nya mentor. Under detta samtal identifieras elevens styrkor och intressen. Grundat på samtalet bestäms elevens individuella studieplan i samråd med studie- och yrkesvägledaren. Studieplanen består av elevens mål med sin utbildning och dess innehåll, som både är kort- och långsiktiga.

Den individuella studieplanen ska innehålla:

- Utbildningens mål, längd och studieväg
- Grundskoleämnen som eleven studerar
- Eventuella gymnasiekurser
- Delar av kurser, annan yrkesutbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling

Rutiner för mentorernas arbete med elevernas hela skolsituation finns, där elevhälsan har en central roll med regelbundna uppföljningar och ett främjande och förebyggande arbete kring hälsa. Mentorn har regelbundet samtal med eleven minst en gång i veckan på mentorstid.

Utbildningens innehåll

Det individuella alternativet utformas utifrån elevens förutsättningar och behov och innehåller de grundskoleämnena som eleven inte har godkända betyg i. Den innehåller även andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling, såsom praktik som hjälp i studie- och yrkesplaneringen och motivationshöjande insatser. Skolan erbjuder möjlighet att studera följande grundskoleämnena:

Matematik	Engelska	Historia	Geografi	Religion
Samhällskunskap	Biologi	Kemi	Teknik	Fysik
Idrott och hälsa	Bild	Musik	Svenska	Svenska som andra språk

Utbildningens omfattning och längd

Utbildningen på introduktionsprogram bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till minst 23 timmars undervisning i veckan i genomsnitt. Omfattningen kan dock minskas för en elev som begär det, om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Utbildningen planeras utifrån varje elevs behov och förutsättningar. Planeringen dokumenteras i den individuella studieplanen som uppdateras regelbundet. Målet är att varje elev vid avslutad utbildning ska ha förutsättningar att gå vidare till arbetsmarknaden eller till annan utbildning, i form av nationella program, annat introduktionsprogram, kommunal vuxenutbildning eller folkhögskola. Utbildningens längd kommer därför att vara beroende av elevens individuella förutsättningar och mål, vilket i sin tur innebär att eleverna går olika lång tid i utbildningen.

Andraspråksutveckling i svenska och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling

Arbetslagen och ämneslagen på IM arbetar systematiskt med kollegialt lärande utifrån tydliggörande pedagogik, språket i centrum, elevers delaktighet och feedback. Skolan arbetar med att följa upp och stödja elevers andraspråksutveckling med hjälp av Skolverkets bedömningsstöd *Bygga svenska*. Utifrån bedömningsstödet har eleven tillgång till alla nivåer i svenska som andraspråk. Skolan har möjlighet att vid behov erbjuda studiehandledning på modersmål som eleven kan få på studiepass. Vid behov kan motivationshöjande insatser såsom samtalsgrupp, fysisk träning, skapande verksamhet och körkortsteori planeras in i studieplanen.

Uppföljning av elevens utbildning

För varje elev upprättas en individuell studieplan där elevens mål med utbildningen formuleras. Planen utformas senast en månad efter skolstart och registreras i det administrativa systemet. Skolan ansvarar för att vid varje utvecklingssamtal följa upp den individuella studieplanen med eleven, så att eleven har en plan och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller att kan etablera sig på arbetsmarknaden. Den individuella studieplanen ska följas upp och revideras vid behov.

Plats för utbildningen

[För aktuell information om var utbildningen ges - se Introduktionsprogrammets webbplats.](#)

Plan för utbildning på Programinriktat val (IMV)

Behörighet

Programinriktat val är öppet för ungdomar som inte har alla de godkända betyg som krävs för att bli behörig till ett yrkesprogram, men som har godkända betyg i svenska eller svenska som andra språk från grundskolan samt

- I engelska eller matematik samt minst fyra andra ämnen, eller
- I engelska och matematik samt i minst tre andra ämnen

Utbildningens syfte

Att eleven ska få en utbildning som är inriktad mot ett nationellt program och så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Det är skolans ansvar att varje elev som har avslutat ett introduktionsprogram har en plan och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller är redo att etablera sig på arbetsmarknaden.

Utbildningens inriktning

Umeå kommun erbjuder programinriktat val inriktat mot ett antal olika nationella program. [För aktuell information om var utbildningen ges - se Introduktionsprogrammets webbplats.](#)

Struktur, upplägg och innehåll

Eleven läser de grundskoleämnen som hen saknar betyg i och som behövs för att kunna antas till ett nationellt program.

Eleven läser samtliga gymnasiekurser i karaktärsämnen samt de gymnasiegemensamma ämnen som ingår i elevens studieplan, integrerat med elever som går det nationella program som utbildningen är inriktad mot. Elever som har en inriktning mot ett yrkesprogram har också arbetsplatsförlagt lärande under samma period som elever på nationellt program.

Utbildningens längd

En betydande andel av eleverna som antas på programinriktat val förväntas kunna bli behöriga till ett nationellt program och klara sin gymnasieutbildning inom tre år. Vid behov har eleven möjlighet att förlänga utbildningen med ett år.

Uppföljning av elevens utbildning

Så snart eleven blir godkänd i de grundskoleämnen som behövs för att kunna antas till ett nationellt program kan eleven antas till det programmet.

Om eleven efter den planerade tiden inte har uppnått utbildningens mål att bli godkänd i grundskoleämnen som behövs för att kunna antas till ett nationellt program genomförs samtal med elev och vårdnadshavare om möjliga orsaker. Det är också ett tillfälle att revidera den individuella studieplanen.

Plats för utbildningen

[För aktuell information om var utbildningen ges - se Introduktionsprogrammets webbplats.](#)

Plan för utbildning på Språkintröduktion (IMS)

Behörighet

Språkintröduktion erbjuds till ungdomar som är nyanlända i Sverige och inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram och som behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket för att kunna gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

Utbildningens syfte

Att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket som möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång i Sverige.

Före utbildningsstart

Rutiner för övergångar från tidigare skolor finns. I rutinerna efterfrågas information om tidigare bedömningar av elevens språk- och kunskapsutveckling samt övrig information som har betydelse för vidare planering av elevens utbildning. Sekretessbelagda uppgifter hanteras enligt interna rutiner.

När eleven kommer direkt till språkintröduktion finns rutiner för bedömning av elevens kunskaper. Skolan använder Skolverkets kartläggningsmaterial. När det är möjligt genomförs bedömningen på elevens starkaste språk. Informationen används som underlag för elevens individuella studieplan där elevens mål med utbildningen framgår samt förplanering av utbildning.

Struktur och upplägg

Språkintröduktion är en start för nyanlända ungdomar som behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket. Elever som är på väg i språket enligt steg 2 *Bygga svenska* kan gå direkt vidare till annat intröduktionsprogram. Hänsyn tas till elevens förutsättningar och utbildningsmål. Mentor i samråd med studie- och yrkesvägledare skapar den individuella studieplanen utifrån kartläggning och individuella samtal med eleven. Varje elev har en individuell studieplan som ska vara upprättad en månad efter skolstart. Den individuella studieplanen ska innehålla:

- Utbildningens mål, längd och studieväg
- Grundskoleämnen som eleven studerar
- Eventuella gymnasiekurser

Programmet är organiserat utifrån elevens behov men eleven läser i grupp med andra. Rutiner för mentorernas arbete med elevernas hela skolsituation finns, där elevhälsan har en central roll med regelbundna uppföljningar och ett främjande och förebyggande arbete kring hälsa. Mentor har regelbundet samtal med eleven (minst en gång i veckan) på mentorstid. Under dessa samtal identifieras och uppdateras elevens styrkor och intressen.

Utbildningens innehåll

Inledningsvis får elever som behöver det en period med nybörjarsvenska för att underlätta fortsatt kunskapsutveckling samt underlätta kommunikationen. Skolan arbetar aktivt med ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Utbildningen omfattar grundskoleämnet svenska som andraspråk, andra grundskoleämnen samt gymnasiekurser i engelska och matematik.

Eleverna har årligen möjlighet att besöka nationella program och en yrkesmässa tillsammans med studie- och yrkesvägledare och mentorer. Detta görs för att eleverna ska bli delaktiga och få förståelse för sina framtida val.

Lärmiljöerna görs tillgängliga med språket i fokus, differentierad undervisning och kontextuell hjälp, för att stötta eleven i sin parallella språk- och kunskapsutveckling. För att underlätta övergångar till nationellt program undervisar lärare från språkintröduktion ofta även på nationella program.

Utbildningens omfattning och längd

Utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till minst 23 timmars undervisning i veckan i genomsnitt. Utbildningen får dock minskas för en elev som begär det, om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Utbildningen planeras utifrån varje elevs behov och förutsättningar. Planeringen dokumenteras i den individuella studieplanen som uppdateras regelbundet. Målet är att varje elev vid avslutad utbildningen ska ha förutsättningar att gå vidare till arbetsmarknaden eller till annan utbildning i form av nationella program, annat introduktionsprogram, kommunal vuxenutbildning eller folkhögskola. Utbildningens längd kommer därför att vara beroende av elevens individuella förutsättningar och mål, vilket i sin tur innebär att eleverna går olika lång tid i utbildningen.

Nyanlända elevers parallella språk- och kunskapsutveckling

Arbetslagen och ämneslagen på IM arbetar systematiskt med kollegialt lärande utifrån tydliggörande pedagogik, språket i centrum, elever delaktighet och feedback. Skolan erbjuder studiehandledning på olika språk. Rutiner för planering för arbete med studiehandledningen finns och följs upp. Studiehandledning erbjuds i största del i grupp men kan även erbjudas före, under eller efter lektion beroende på elevens behov.

Uppföljning av elevens utbildning

Elevens andraspråksutveckling från nybörjarnivå till avancerad nivå följs upp och dokumenteras med hjälp av Skolverkets bedömningsstöd *Bygga svenska* och mäts mot mål och kriterier motsvarande årskurs 9.

För varje elev upprättas en individuell studieplan där elevens mål med utbildningen formuleras. Planen utformas senast en månad efter skolstart och registreras i det administrativa systemet. Skolan ansvarar för att vid varje utvecklingssamtal följa upp den individuella studieplanen med eleven, så att hen har en plan och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller redo för att etablera sig på arbetsmarknaden. Den individuella studieplanen ska följs upp och revideras vid behov.

Plats för utbildningen

[För aktuell information om var utbildningen ges - se Introduktionsprogrammets webbplats.](#)

Plan för utbildning på Yrkesintroduktion (IMY)

Behörighet för utbildningen

Yrkesintroduktion står öppet för ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för att vara behöriga till ett nationellt yrkesprogram. Om huvudmannen för utbildningen finner att det finns synnerliga skäl får ungdomar som uppfyller behörighetskraven för ett nationellt yrkesprogram tas emot på Yrkesintroduktion.

Utbildningens syfte

Syftet med Yrkesintroduktion är att eleverna ska få en yrkesinriktad utbildning som gör det möjligt för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram.

Före utbildningsstart

Samordnare för Yrkesintroduktion tar kontakt med vårdnadshavare och elever som sökt utbildningen i god tid innan terminsstart och presenterar utbildningen och om möjligt får eleven möjlighet till en prövodag. Rutiner för övergångar från tidigare skolor finns. I rutinerna efterfrågas information om tidigare bedömningar av elevens språk- och kunskapsutveckling, samt övrig information av betydelse för vidare planering av elevens utbildning. Sekretessbelagda uppgifter hanteras enligt interna rutiner.

Arbetslivets behov

Umeå gymnasieskolor har lokala programråd på samtliga yrkesprogram. De lokala programråden kartlägger arbetslivets behov av kompetens. I de branscher som introduktionsprogrammen är inriktad mot ingår programmet i det nationella programrådet. I samråd med det lokala programrådet revideras det nationella yrkespaket som skolan erbjuder inom ramen för Yrkesintroduktion.

Utbildningens inriktning

[För aktuell information om var utbildningen ges - se Introduktionsprogrammets webbplats.](#)

Struktur och upplägg

Yrkesintroduktion är utformad för en grupp vilket gör att utbildningen kan vara sökbar. Utbildningen består av nationella yrkespaket som tagits fram av Skolverket i dialog med branschen. I varje yrkeskurs ingår arbetsplatsförlagt lärande (APL). Inriktningarna läser i egen introduktionsgrupp. Varje elev har en individuell studieplan som ska vara upprättad en månad efter skolstart. Den individuella studieplanen innehåller:

- Utbildningens mål, längd och studieväg

- Grundskoleämnen som eleven studerar
- Andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling
- Det yrkesområde som utbildningen är inriktad mot

Rutiner för mentorernas arbete med elevernas hela skolsituation finns, där elevhälsan har en central roll med regelbundna uppföljningar och ett främjande och förebyggande arbete kring hälsa. Mentor har regelbundet samtal med eleven minst en gång i veckan på mentorstid. Under dessa samtal identifieras elevens styrkor och intressen.

Utbildningens innehåll

Utbildningen baseras på de kurser som finns i de nationellt framtagna yrkespaketen. Minst 24 veckor av utbildningen är arbetsplatsförlagd. Om eleven har behov och förutsättningar för det kan hen läsa grundskolans kärnämnen svenska, engelska och matematik.

Utbildningens omfattning och längd

Utbildningen bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till 23 timmars undervisning i veckan i genomsnitt. Utbildningens omfattning kan dock minskas för en elev som begär det, om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. Utbildningens omfattning varierar beroende på inriktning men motsvarar i de flesta fall två års studier.

Andraspråksutveckling i svenska och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling

Arbetslagen och ämneslagen på IM arbetar systematiskt med kollegialt lärande utifrån tydliggörande pedagogik, språket i centrum, elever delaktighet och feedback. Eleven ska ha uppnått steg 2 i muntlig, skriftlig och läslig förmåga enligt Skolverkets bedömningsmaterial *Bygga svenska* för att bli antagen till IMY. Eleven har tillgång till studiehandledare och lärarnas arbetssätt bygger på Skolverkets skrift *Greppa språket*. Vid behov kan motivationshöjande insatser såsom samtalsgrupp, fysisk träning eller skapande verksamhet vara aktuella.

Uppföljning av elevens utbildning

För varje elev upprättas en individuell studieplan där elevens mål med utbildningen formuleras. Planen utformas senast en månad efter skolstart och registreras i det administrativa systemet. Skolan ansvarar för att vid varje utvecklingssamtal följa upp den individuella studieplanen med eleven så att hen har en plan och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller redo för att etablera sig på arbetsmarknaden. Den individuella studieplanen ska följas upp och revideras vid behov.

Plats för utbildningen

[För aktuell information om var utbildningen ges - se Introduktionsprogrammets webbplats.](#)